

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind unele măsuri
pentru deblocarea procesului de restituire a terenurilor
către foștii proprietari**

Analizând **propunerea legislativă privind unele măsuri pentru deblocarea procesului de restituire a terenurilor către foștii proprietari** (b509/29.10.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/6386/13.11.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D996 din 14.11.2019

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, în sensul ca restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului să se realizeze numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, aceasta intervenție impunând, pe cale de consecință, și modificarea și completarea Legii nr.46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, prin soluțiile preconizate se urmărește deblocarea procesului de reconstituirea a dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.m) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. În ceea ce privește soluțiile legislative preconizate, semnalăm următoarele aspecte:

a) raportat la dispoziția *de lege lata* a **art.6 alin.(5) din Legea nr.165/2013**, cu modificările și completările ulterioare - potrivit căruia **Agencia Domeniilor Statului** este cea care, împreună cu Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, demarează procedurile legale necesare în vederea trecerii terenurilor agricole și forestiere din proprietatea publică a statului în proprietatea privată a acestuia - în **textul propus pentru tezele I și a II-a ale acestui alineat**, Agenția Domeniilor Statului este înlocuită de **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale**, în cazul terenurilor agricole, respectiv de **„Ministerul Apelor și Pădurilor”**, în cazul terenurilor forestiere, fără să se reglementeze, sub forma unei **norme tranzitorii**, situația procedurilor legale aflate în derulare, care au fost demarate de Agenția Domeniilor Statului.

Prin urmare, este necesară completarea propunerii legislative în conformitate cu prevederile art.54 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu un articol de sine stătător, marcat ca art.III, în care să se stabilească dacă procedurile respective continuă sub imperiul Legii nr.165/2013 înainte ca aceasta să fie modificată astfel cum se preconizează sau, dimpotrivă, intră sub incidența acestei legi modificate, având în vedere că, în cazul terenurilor forestiere, potrivit textului propus, trecerea în domeniul privat al statului se realizează doar dacă aceste terenuri s-au aflat în „proprietatea statului” până în anul 1948;

b) referitor la soluția preconizată în textul propus pentru **art.13 alin.(1) teza a III-a din Legea nr.165/2013**, cu modificările și completările ulterioare, și anume aceea ca, în cazul terenurilor forestiere enumerate, restituirea să se facă direct, fără trecerea în proprietatea privată a statului, precizăm că, în Decizia nr.395 din 13 iunie 2017, Curtea Constituțională *“constată că prevederile art.13 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod*

abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii“.

Menționăm că, potrivit art.13 alin.(1) în vigoare, care a făcut obiectul excepției de neconstituționalitate, „În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, **chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată”.**

Întrucât, în vederea restituirii terenurilor forestiere, instanța de contencios constituțional stabilește drept condiție trecerea prealabilă a acestora în proprietatea privată a statului, **fără a distinge între cele trei ipoteze** pe care le conține textul analizat, soluția propusă este susceptibilă a fi contrară Deciziei Curții Constituționale menționate mai sus.

3. Sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, reținem următoarele:

a) având în vedere că soluțiile propuse constau în intervenții legislative asupra a două acte normative, pentru exprimarea riguroasă a obiectului reglementării, propunem reformularea **titlului**, astfel:

„Lege pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.46/2008 - Codul silvic”;

b) la **art.I pct.1**, pentru respectarea uzanței normative, **partea dispozitivă** se va redacta astfel:

„1. Alineatul (5) al articolului 6 va avea următorul cuprins:”.

După același model se va redacta și **partea dispozitivă a pct.2.**

Referitor la textul propus pentru **art.6 alin.(5) teza I**, pentru utilizarea în mod corect a terminologiei, este necesară înlocuirea sintagmei „a Comisiei Județene de Fond Funciar a Municipiului București” cu sintagma „a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București”.

Reiterăm această observație și pentru **teza a III-a**.

La **tezele a II-a și a III-a**, semnalăm că denumirea corectă a ministerului la care se face referire este „Ministerul **Mediului, Apelor și Pădurilor**”.

La aceleași teze, pentru rigoarea redactării, sintagma „Autoritatea Națională pentru Restituire a Proprietăților” se va reda sub forma „Autoritatea Națională pentru **Restituirea Proprietăților**”.

La **teza a II-a**, semnalăm că expresia „proprietatea statului” este neclară, întrucât nu se precizează forma de proprietate (publică sau privată). Întrucât textul face vorbire despre trecerea terenurilor forestiere din domeniul **public** al statului în domeniul privat al acestuia, rezultă că este avută în vedere proprietatea **publică** a statului, ceea ce trebuie însă menționat în mod expres.

Formulăm această observație și pentru textul propus, la **pct.2**, pentru **art.13 alin.(1) teza a II-a**, unde sintagma „proprietatea Statului Român” se va înlocui cu sintagma „proprietatea **publică** a statului”, precum și pentru **teza a III-a** a aceluiași alineat.

Teza a III-a a alin.(5) al art.6 are o formulare ambiguă, motiv pentru care propunem revederea sa, ținând seama inclusiv de faptul că textul face referire la o hotărâre a Guvernului, fără ca anterior să existe o normă care să prevadă adoptarea acesteia.

La **teza a IV-a**, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, este necesară înlocuirea sintagmei „Datele de identificare ale terenurilor” cu sintagma „Datele de identificare **a** terenurilor”.

Totodată, cuvintele „necesare” și „actual” sunt inutile, motiv pentru care propunem eliminarea acestora;

c) la **pct.2**, având în vedere că nu se intervine asupra întregului art.13, marcajul „Art.13” din debutul textului propus pentru alin.(1) se va elimina.

La textul propus pentru **art.13 alin.(1) teza a II-a**, pentru rigoarea redactării, expresia „art.6, alin.5” se va reda sub forma „art.6 alin.(5)”.

La **teza a III-a**, pentru acoperirea tuturor situațiilor posibile, propunem inserarea sintagmei „respectiv de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București”, după sintagma „comisiile locale și județene de fond funciar”;

d) la **art.II pct.1 partea dispozitivă**, pentru rigoarea redactării, sintagma „litera e)” se va reda în forma abreviată „**lit.e)**”;

e) la **art.II pct.2**, pentru respectarea uzanței normative, propunem ca **partea dispozitivă** să fie reformulată, astfel:

„2. Alineatul (1) al articolului 11 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **art.11 alin.(1)**, având în vedere faptul că, prin Hotărârea Guvernului nr.318/2015, a fost înființat Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, prin reorganizarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice - ICAS București, este necesară eliminarea sintagmei „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care se reorganizează în”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.